

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814203198
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5814203198.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

Z. P., nar. XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Y. B., E.. F., nar. X.X.XXXX, bytom P. Č.. XX, D. U. a otca U. P., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX/XX-XX-U., Z., maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu otca na úpravu styku s maloletou takto

rozhodol:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou Z. P., nar. XX.X.XXXX takto: každú párnú nedeľu v kalendárnom roku od 10,00 hod. do 18,00 hod. prvé štyri mesiace počínajúc od prvej párnej nedele po právoplatnosti rozsudku, po uplynutí štyroch mesiacov každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod..

Otec si maloletú preveze z me pred domácnosťou matky a po ukončení styku odovzdá matke pred jej domácnosťou.

Matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť a styk otca s maloletou umožniť.

Rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/79/2012-50 zo dňa 12.12.2012 vo výroku o úprave styku otca s maloletou.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletej sa návrhom doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 12.5.2014 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by zmenil rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/79/2012-50 zo dňa 12.12.2012 vo výroku VI. tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou Z. každú nedeľu od 10,00 hod. do 19,00 hod., pričom si maloletú prevezme v mieste bydliska matka a tam ju aj odovzdá. V návrhu uviedol, že s matkou nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2012, kedy z nej odišla spolu s maloletou bývať k svojím rodičom. Maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, právo zastupovať a spravovať je majetok majú obaja rodičia a on bol zaviazaný hradiť výživné 100 Eur mesačne k rukám matky. Styk bol upravený tak, že sa môže s dcérou stretávať každý utorok a nedeľu v čase od 13,00 hod. do 16,00 hod. s tým, že si ju prevezme v mieste bydliska matky a tam ju aj odovzdá. Od mája 2013 sa zdržiaval

v zahraničí a s dcérou neudržiaval žiadny kontakt, vrátil sa v auguste 2013. V januári 2014 doplatil dlh vzniknutý na výživnom a začal sa opätovne stretávať s dcérou. Poukázal, že od 1.4.2014 je zamestnaný v obchodnej spoločnosti Bedrich so sídlom v Štefanove nad Oravou, pričom mu nevyhovuje kontakt s dcérou každý utorok a nedeľu, nakoľko v utorok pracuje a nemá možnosť si zobrať v práci voľno. Býva v dvojizbovom byte spolu so svojou matkou, ktorej finančne prispieva na chod domácnosti. Pravidelne hradí výživné 100 Eur poštovou poukážkou k rukám matky a maloletej hradí poisťné 15 Eur mesačne a sporenie cca 20 Eur mesačne.

K návrhu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej dňa 6.6.2014 (čl. 12). S návrhom otca súhlasila a navrhla rozšírenie styku v znení, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou každý párný týždeň od soboty 13,00 hod. do nedele 18,00 hod.. Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že od 9.6.2014 býva s maloletou dcérou v obci Príbovce, okres Martin, pričom vzhľadom k vzdialenosti otca maloletej by bolo náročné či už pre neho alebo maloletú dcéru absolvovať túto vzdialenosť každú nedeľu a v jednom dni. Dlhší pobyt by bol určite k prospechu maloletej a otca na nadviazanie užšieho kontaktu medzi nimi. Maloletú by si otec vyzdvihol v mieste jej bydliska a taktiež ju tam vrátil načas a v poriadku.

Uznesením č.k. 1P/92/2014-19 zo dňa 28.11.2014 Okresný súd Námestovo preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Martin, ktorému bola vec postúpená dňa 26.2.2015.

Uznesením č.k. 20P/64/2015-31 zo dňa 11.2.2016 Okresný súd Martin ustanovil pre maloletú Z. P., nar. XX.X.XXXX kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

Otec na pojednávaní konanom dňa 15.3.2016 uviedol, že v danom čase už nie je zamestnaný, ani evidovaný na úrade práce, chodí na brigády do zahraničia. Vzhľadom na to nevedel presne určiť dobu stretávania s maloletou dcérou. Za vyhovujúce z jeho pohľadu však považoval stretávanie každý druhý párný víkend od soboty do nedele v čase od 13,00 hod. do 18,00 hod, pričom dcéru by prevzal a následne matke v nedeľu vrátil. V minulosti, keď mal upravené stretávanie v utorok a v nedeľu bol problém s tým, že keď meškal a neprišiel o 13,00 hod., matka mu odmietla dcéru dať. Zároveň poukázal, že býva v dvojizbovom byte spoločne so svojou matkou W. P., ktorá pracuje a sestrou W. P., ktorá študuje na Obchodnej akadémii v Tvrdošine. Vyživovaciu povinnosť si plní, nemal zaplatené výživné za mesiac marec. Jeho matka nemá problém s návštevami jeho maloletej dcéry, bude rada, že ju bude vidieť.

Matka na pojednávaní nezotrvala na svojom pôvodnom vyjadrení a ani nesúhlasila s návrhom otca na úpravu styku. Uviedla, že dcéra sa s otcom nestretáva tak pravidelne ako je určené. Dcéra nemá k nemu vybudovaný vzťah, neteší sa, keď má k nemu ísť, musí ju aj dva dni pripravovať, že ide k nemu. Keď ho vidí a sľúbi jej kúpiť bábiku, je spokojná a keď sa vráti, tručuje, že musela k nemu ísť. Má zdravotné problémy, minulý rok v marci jej bola diagnostikovaná epilepsia a obsedantná porucha (nezmyselné vykonávanie určitých pohybov, ktorým s nemožno ubrániť), je v sledovaní neurológov a psychiatra. Z tohto dôvodu ju nemôže dať otcovi na noc, nemôže mu ju zveriť, pretože je nezodpovedný. Maloletá musí byť neustále v kľude, musí ju stále kontrolovať, dohliadať na ňu a nevie či by to otec bol schopný zvládnuť. Nemôže si dovoliť mu ju nechať a potom, keď sa niečo stane, ju z toho liečiť. Navrhla, aby stretávanie bolo určené každú druhú nedeľu od 12,00 hod. do 18,00 hod, kedy by otec mohol s ňou tráviť 4 hodiny.

Kolízny opatrovník odporučil upraviť styk otca s maloletou dcérou v zmysle návrhu matky, ktorý predniesla na pojednávaní, t.j. každú párnú nedeľu od 10,0 hod. do 18,00 hod., pridržal sa písomne podanej správy z prešetrenia pomerov v domácnosti matky, ktorá býva v 3-izbovom byte vo vlastníctve manžela, kde má maloletá k dispozícii detskú izbu plne prispôbenú jej potrebám.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom otca, s vyjadrením matky k návrhu, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo zo dňa 23.12.2014, so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 7.3.2016, s potvrdením Psychiatrickej príjmovej ambulancie Univerzitetnej nemocnice Martin ohľadne maloletej zo dňa 16.2.2016 a so spisom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7P/79/2012.

Z takto vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia mal. Z. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom č.k. 7P/79/2012-50 zo dňa 12.12.2012 súd zveril maloletú do

osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať ju a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia, otcovi uložil povinnosť prispievať na jej výživu 100 Eur mesačne vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky počnúc dňom 22.8.2012 a súčasne podľa dohody rodičov bol otec oprávnený sa s maloletou stretávať každý utorok a nedeľu v čase od 13,00 hod. do 16,00 hod. s prevzatím a odovzdaním v mieste bydliska matky v určenom čase a povinnosťou matky ju otcovi odovzdať.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 prvá, druhá a štvrtá veta Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (zákon č. 460/1992 Zb.) starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Podľa článku 41 ods. 5 Ústavy SR rodičia, ktorí sa starajú o deti, majú právo na pomoc štátu.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie MZV ČSFR č. 104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Podľa § 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

Podľa článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon FZ ČSFR č. 23/1991 Zb.) rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Osobitná ochrana detí a mladistvých je zaručená.

Podľa článku 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu zmenil doterajšiu úpravu styku otca s mal. Z. a rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, oprávnenie otca stretávať sa s maloletou upravil na každú párnú nedeľu v kalendárnom roku od 10,00 hod. do 18,00 hod. prvé štyri mesiace počínajúc od prvej párnej nedele po právoplatnosti rozsudku a po uplynutí štyroch mesiacov každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10,00 hod. do nedele do 18,00 hod., ďalej určil miesto, v ktorom

si otec maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá matke, ktorej uložil povinnosť riadnej prípravy maloletej na styk a rodičom informačnú povinnosť v prípade nemožnosti uskutočnenia styku zo závažných dôvodov. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede všetkých účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Aj otec, hoci je vylúčený z bezprostredného výkonu rodičovských práv a povinností k svojmu dieťaťu, najmä zo sústavného výchovného pôsobenia, nie je zbavený zodpovednosti za jeho všestranný vývoj a v záujme zdravého psychického vývoja, udržiavania a prehlbovania rodičovského vzťahu, upevňovania citového putá má úprava osobného styku nezastupiteľnú úlohu. Súd je presvedčený, že zmenený styk otca s mal. Z. bude k jej prospechu, nezistil žiadne dôvody brániace otcovi alebo maloletej v stretávaní, otec má vytvorené všetky podmienky potrebné pre stretávanie. Z hľadiska optimálneho fyzického a psychického vývinu a dôležitého vzoru otca je stretávanie potrebné. Obavy matky v súvislosti so zdravotnými problémami maloletej súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodné a preto styk rozdielne upravil prvé štyri mesiace, v priebehu ktorých sa bude matka môcť presvedčiť, či otec zvládne zabezpečiť všetko čo maloletá bude vyžadovať a potrebovať a bude sa správať zodpovedne tak, aby následne mohla u neho aj prespávať a byť dlhšiu dobu. Otec síce pracuje príležitostne, brigádnicou mimo Slovenska, ale nie je v tom žiadny problém.

Aby pri realizácii stretávania bol zabezpečený záujem maloletej a aby bol styk bez problémov, súd určil rodičom určité povinnosti, ktoré neboli určené predtým a boli dôvodom niektorých problémov. Je len na obidvoch rodičoch či stretávanie dcéry s otcom bude pozitívne a obohatí jej vývin. Vzťahy medzi rodičmi nesmú zasahovať do oprávnených záujmov maloletej, ktorá má právo prežiť určitý čas aj s druhým rodičom v jeho domácnosti a tento má právo a aj povinnosť, i keď v obmedzenom rozsahu, ale predsa vhodným spôsobom vplývať na jej výchovu a všestranný vývoj. Ani jeden z rodičov nemôže mariť výsledky výchovy druhého rodiča, práve naopak, obidvaja musia vytvárať priaznivé podmienky k stretávaniu majúúc na zreteli predovšetkým záujem ich dieťaťa a nie svoje vlastné prania, pocity a záujmy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 a § 272 O.s.p.).